

Ministeriet for handel, industri og søfart.

København, den 3. november 1949.

Handelsministerens redegørelse i radioen for friliste- forhandlingerne i OEEC i Paris i dagene 31. oktober — 3. november 1949.

Sent søndag aften fik regeringen en fortrolig underretning om, at der på det møde, der for tiden holdes i Paris mellem Marshalllandene, ville blive fremsat et engelsk forslag om, at alle disse lande skulle forpligte sig til at sætte 50 pct. af deres import fra Marshalllandene på friliste. Da Danmark i forvejen på de frilisteforslag, der allerede er afleveret, har tilbudt at skabe friere vilkår for næsten halvdelen af importen fra Marshalllandene, lød dette egentlig ikke så særlig radikalt. Ganske vist undtog vi fra dansk side (ligesom fra norsk og svensk) indførslen fra Belgien, Schweiz og Tyskland, overfor hvilke lande vi har betalingsmæssigt underskud.

Forslaget gik imidlertid videre end til blot at kræve 50 pct. af den samlede handel mellem Marshalllandene på friliste. Det krævedes yderligere, at 50 pct.s frigørelsen kom til at gælde indenfor hver af de tre grupper: fødevarer, råvarer og bearbejdede varer, herunder også egentlige færdigvarer. Altså, også 50 pct. af færdigvarerimporten fra Marshalllandene skulle frigøres. Da Danmark har hovedparten af sin færdigvarerimport netop fra Marshalllandene, d. v. s. fra England, Belgien, Frankrig, Schweiz og Tyskland, var denne bestemmelse meget revolutionerende for os. For andre lande, f. eks. for England, betød den ikke nogen afgørende forandring i de bestående forhold, men for Danmark ville det blive en meget vidtgående forandring med næsten uoverskuelige virkninger, især for industrien og håndværket og måske også for beskæftigelsen.

Tidligt mandag morgen holdtes der ministermøde om spørgsmålet, og efter anmodning fra udenrigsministeren rejste jeg omgående til Paris for at deltage i disse vigtige forhandlinger sammen med Gustav Rasmussen.

Det gjaldt nu om at finde en rimelig måde at gøre de danske synspunkter gældende på. Intet havde været lettere end at vælte hele dette storslåede fremstød for en friere europæisk samhandel. Ifølge hele grundlaget for samarbejdet mellem de europæiske Marshalllande kræves der nemlig enstemmighed om alle beslutninger. Blot ved at Danmark stemte imod, kunne vi altså vælte hele planen. Noget sådant ville Danmark imidlertid under ingen omstændigheder gøre. Som et lille land med verdens største udenrigshandel pr. indbygger er vi mere end nogen anden nation interesseret i, at verdenshandelen er så fri som vel muligt, men *vel at mærke* under visse forudsætninger, herunder bl. a., at handelen mellem landene og konkurrencen mellem landene sker på *lige vilkår*. — Det er denne sidste forudsætning, der desværre *ikke* er opfyldt, og det er det, der sammen med Danmarks økonomiske situation iøvrigt gjorde det nødvendigt, at vi fra vor side — uden at vælte, forhindre eller sinke planen — gjorde et særligt *dansk* standpunkt gældende.

Det særlige danske standpunkt nødvendiggjordes af følgende grunde:

1. Danmark har knaphed på udenlandsk valuta og må økonomisere med den. Samtidig er Danmark imidlertid midt inde i sit genopbygningsprogram med store produktionsforøgelser og investeringer. Hvis dette genopbygningsarbejde skal fuldføres, forudsætter det, at landet kan få tilført råvarer og maskiner i tilstrækkeligt omfang. Dette har ikke alene direkte betydning for genopbygningen, men indirekte i høj grad også for beskæftigelsen. Derfor må Danmark spare på forbruget af udenland-